

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Predmet broj: S1 1 K 041969 23 Krž

Datum sjednice: 30.11.2023. godine

Pred Apelacionim vijećem u sastavu: sudija Staniša Gluhajić, predsjednik vijeća
sudija Amela Huskić, sudija izvjestilac
sudija Hilmo Vučinić, član vijeća

PREDMET TUŽILASTVA BOSNE I HERCEGOVINE
protiv
optuženih Senada Gadže, Zaima Laličića i Sulje Hebiba

DRUGOSTEPENA PRESUDA

Tužiteljica Tužilaštva Bosne i Hercegovine:

Marijana Čobović

Braniteljica optuženog Senada Gadže: advokat Lejla Čović

Braniteljica optuženog Zaima Laličića: advokat Sabina Mehić

Branilac optuženog Sulje Hebiba: advokat Senad Dupovac

Sadržaj:

O b r a z l o ž e n j e.....	3
I. Žalbeni osnov bitnih povreda odredaba krivičnog postupka	4
A. ŽALBA TUŽILAŠTVA BIH.....	4
1. Bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH – ako je izreka presude nerazumljiva, protivrječna sama sebi ili razlozima presude ili ako presuda uopće ne sadrži razloge ili u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama.....	4
(a) Zaključak Apelacionog vijeća	6
II. Žalbeni osnov iz člana 299. ZKP BIH – pogrešno ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje.....	7
A. ŽALBA TUŽILAŠTVA BIH.....	7
(a) Činjenično stanje – opšti zaključci.....	7
(b) Dokazna vrijednost iskaza svjedoka koji nisu neposredno ispitani na glavnom pretresu, već čiji iskazi su pročitani	8
(c) Pojedinačne inkriminacije	9
B. ZAVRŠNA RAZMATRANJA APELACIONOG VIJEĆA.....	17

U IME BOSNE I HERCEGOVINE!

Sud Bosne i Hercegovine, u vijeću Apelacionog odjeljenja Odjela I za ratne zločine, sastavljenom od sudije Staniše Gluhajića, kao predsjednika vijeća, te sudija Amele Huskić i Hilma Vučinića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravne savjetnice Ene Granić Čizmo u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženih Senada Gadže, Zaima Laličića i Sulje Hebiba, zbog krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (KZ SFRJ), odlučujući o žalbi Tužilaštva Bosne i Hercegovine, izjavljenoj protiv presude Suda Bosne i Hercegovine, broj S1 1 K 041969 22 Kri od 30.05.2023. godine, nakon održane javne sjednice Apelacionog vijeća dana 30.11.2023. godine, u prisustvu tužioca Tužilaštva Bosne i Hercegovine, optuženih Senada Gadže, Zaima Laličića i Sulje Hebiba, sa njihovim braniocima, advokatima Lejlom Čović, Sabinom Mehić i Senadom Dupovcem, na osnovu člana 310. u vezi sa članom 313. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (ZKP BiH), donio je:

P R E S U D U

Odbija se kao neosnovana, žalba Tužilaštva Bosne i Hercegovine, te se presuda Suda Bosne i Hercegovine, S1 1 K 041969 22 Kri od 30.05.2023. godine, potvrđuje.

O b r a z l o ž e n j e

1. Presudom Suda Bosne i Hercegovine (Sud BiH), broj S1 1 K 041969 22 Kri od 30.05.2023. godine, optuženi Senad Gadžo, Zaim Laličić i Suljo Hebib oslobođeni su od optužbe da su počinili krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. KZ SFRJ, u vezi sa članom 22. istog Zakona za pojedine tačke, a sve kako je to precizirano izrekom pobijane presude.
2. Istom presudom, optuženi su, u skladu sa odredbom člana 189. stav 1. ZKP BiH, oslobođeni obaveze naknade troškova krivičnog postupka, te isti padaju na teret budžetskih sredstava, dok su na osnovu odredbe člana 198. stav 3. ZKP BiH, srodnici oštećenih i oštećeni sa imovinsko-pravnim zahtjevima upućeni na parnicu.

I. ŽALBE, ODGOVORI I JAVNA SJEDNICA APELACIONOG VIJEĆA

3. Protiv navedene presude žalbu je izjavilo Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, i to zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, kao i pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, sa prijedlogom da vijeće Apelacionog odjeljenja Suda BiH žalbu Tužilaštva BiH uvaži, pobijanu presudu ukine i odredi održavanje pretresa pred Apelacionim vijećem ili da prvostepenu presudu preinači i izrekne presudu kojom se optuženi oglašavaju krivim.

4. Odgovore na žalbu Tužilaštva BiH su dostavile odbrane svih optuženih sa prijedlogom da se žalba Tužilaštva odbije kao neosnovana.

5. Na osnovu člana 304. ZKP BiH održana je sjednica vijeća Apelacionog odjeljenja Suda BiH, dana 30.11.2023. godine, kojoj su pristupili tužiteljica Tužilaštva BiH, Marijana Čobović, kao i optuženi Senad Gadžo, Zaim Laličić i Suljo Hebib, sa njihovim braniocima, advokatima Lejlom Čović, Sabinom Mehić i Senadom Dupovcem.

6. U toku javne sjednice, tužiteljica je ukratko izložila sadržaj podnesene žalbe, ističući da u cjelosti ostaje kod u žalbi datih razloga i prijedloga, na što su branioci također ukratko apostrofirali navode iz odgovora na žalbu, također ostajući kod pismeno podnesenih prijedloga.

7. Vijeće Apelacionog odjeljenja Suda BiH (Apelaciono vijeće/Vijeće) je u skladu sa odredbom člana 306. ZKP BiH ispitalo pobijanu presudu u granicama žalbom istaknutih prigovora, pa je odlučilo kao u izreci iz sljedećih razloga:

II. ŽALBENI OSNOV BITNIH POVREDA ODREDABA KRIVIČNOG POSTUPKA

A. ŽALBA TUŽILAŠTVA BIH

1. Bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH – ako je izreka presude nerazumljiva, protivrječna sama sebi ili razlozima presude ili ako presuda uopće ne sadrži razloge ili u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama.

8. Tužilaštvo kao razlog žalbe navodi da prvostepena presuda uopšte ne sadrži razloge ili u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama, te da su sve bitne i odlučne činjenice u presudi pogrešno utvrđene. Tužilaštvo smatra da postoji bitna povreda iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH iz razloga protivrječnosti presude samoj sebi ili razlozima presude. U paragrafu 85. i 123. cijeneći i obrazlažući iskaz svjedoka Dušana Stanića sačinjen u MUP Republike Srpske, CJB Sarajevo, Odjeljenje krim policije broj:15-02-07/96 od 22.01.1996. godine na okolnosti navedenih u tačkama I 3 i I 10 izreke presude

Tužilaštvo zaključuje da je jasno da se Sud upustio u ocjenu vjerodostojnosti iskaza svjedoka iz 1996. godine, što nesporno implicira da je isti cijenio kao zakonit. S druge strane Sud u paragrafu 94. presude obrazlaže tačku I 5 izreke presude, a u vezi sa iskazom svjedoka Nikole Đumića, što nedvosmisleno dovodi do zaključka da, formalno identične izjave svjedoka Dušana Stanića i Nikole Đumića, Sud različito cijeni u pogledu zakonitosti i u skladu sa potrebom obrazloženja oslobađanja od odgovornosti optuženih. Tužilaštvo objašnjava navode zaključujući da kada je potrebno ukazati na kontradiktornost iskaza svjedoka Stanića, Sud izjavu iz 1996. godine uzima kao zakonitu, a kada je izjava svjedoka Đumića iz 1995. godine u potpunosti saglasna sa kasnijom izjavom, Sud istu proglašava nezakonitom.

9. Bitna povreda krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) u vezi sa članom 290. stav 7. ZKP BiH postoji jer prvostepeno vijeće nije utvrdilo odlučnu činjenicu da li su oštećeni Milutinović Radomir, Nikolić Dostimir, Mandić Sekula, Stjepanović Gojko i Stojanović Borko ubijeni u zatočeničkim objektima ARBiH u Hrasnici od posljedica zlostavljanja ili su umrli prirodnom smrću. Nadalje, Tužilaštvo prigovara i da je prvostepeni sud suprotno odredbi člana 261. ZKP BiH dozvolilo ponovno saslušanje svjedoka dr Enesa Šaćića i ulaganje materijalne dokumentacije vezano za smrt Mandić Sekule, a koji dokazi nisu bili odgovor na repliku, već provođenje dokaza na šta odbrana ima pravo i jedino je mogla izvoditi za vrijeme izvođenja svojih dokaza, čime je prvostepeno vijeće načinilo bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 2 ZKP, jer je u toku glavnog pretresa nepravilno primjenilo odredbu propisanu članom 261. ZKP BiH. Tužilaštvo napominje, da i pored svega, Sud u presudi ni jednom rječju ne pominje iskaz svjedoka dr Šaćića, kao ni navedene materijalne dokaze. Takođe, Tužilaštvo ističe da je dr. Šaćić u prvobitnom iskazu isticao da se ne može sjetiti da je izvršio pregled leša oštećenih Radomira Milutinovića i Dostimira Nikolića, a nakon što mu je predložen Zapisnik o konstataciji smrti, gdje je kao uzrok smrti na osnovu spoljnog pregleda bez obdukcije, utvrđen rak želuca, on se pozvao na svoje dugogodišnje iskustvo. Dr Šaćić je sam potvrdio u iskazu da nije imao medicinsku dokumentaciju oštećenih, nego je informacije dobio od stražara. Isti je uzrok smrti utvrdio na osnovu izgleda leša koji je bio mršav. Tužilaštvo ističe da ljekar koji drži do svog profesionalnog ugleda i ljekarske etike, ne bi se usudio da utvrdi uzrok smrti samo na osnovu spoljnog izgleda leša. Takođe, u žalbi Tužilaštvo konstatuje da svjedoku nije bilo indikativno što vrši dva pregleda leša u zatvoru u roku od 15 minuta. Dalje se navodi da se svjedok upustio u konstataciju uzroka smrti Mandić Sekule i Stojanović Borka, a koji zapisnik nije ni sačinio. Iz svega navedenog Tužilaštvo smatra da je očigledno kako je ovo svjedočenje usmjereno na odbranu optuženih, te da je svjedočenje kontradiktorno iz razloga što se svjedok u prvom saslušanju ne sjeća pregleda leša Milutinović Radomira i Nikolić Dostimira, kao i kada je u pitanju vrijeme pregleda leša oštećenog Stjepanović Gojka. Tužilaštvo dalje navodi da je odbrana uložila Zapisnike o zatečenom stanju O-1-11, ali nije pozvala ni saslušala lica koja su ih sačinila, iako su ova lica dostupna. Isto je i sa dokazom O1-9 u kojem je prepisana druga dijagnoza u odnosu na zapisnik o konstataciji smrti i sačinjena šest godina nakon smrti oštećenih. Sud se u presudi ni u jednom dijelu ne bavi ovim dokazima, iste ne obrazlaže niti dovodi u vezu sa drugim dokazima i na taj način krši odredbu člana 290. stav 7. ZKP BiH, što predstavlja bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana

297. stav 1. tačka k). ZKP BiH.

(a) Zaključak Apelacionog vijeća

10. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi neosnovanim.

11. Prije svega, a u kontekstu primarnog prigovora Tužilaštva u vezi navodnog postojanja bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz tačke k) člana 297. stav 1. ZKP BiH, izražene kroz razloge o odlučnim činjenicama, Apelaciono vijeće nalazi da pobijana presuda već *prima facie* analizom, a kako se to zahtijeva prema standardima za preispitivanje presude sa osnova bitnih povreda, ne ukazuje na postojanje opisane bitne povrede. Prvostepeni sud je u cijelosti postupio u skladu sa odredbom člana 290. stav 7. ZKP BiH, koji propisuje da sudeće vijeće ima za obavezu navesti činjenice na koje se oslanja. U tom smislu bitno je naglasiti da ovakav pristup ne znači da se presuda u izvođenju zaključaka o odlučnim činjenicama morala osvrnuti na svaki pojedinačni dokaz, te kako i na koji način ga je dovela u vezi sa ostalima, odnosno da jasno naglašava kojem dokazu je i u kom dijelu poklonila vjeru, kako se to žalbom pogrešno potencira, već da je pobrojala i sadržajno iznijela one dokaze koji su bili od suštinskog značaja u izvođenju zaključaka o odlučnim činjenicama, te da se iz takve analize i međusobnog suprostavljanja dokaza nesumnjivo može zaključiti iz kojih razloga je donesena odluka u izreci ove presude. Dakle, sa aspekta formalne ispravnosti pobijane presude, Apelaciono vijeće nalazi da je prvostepeno vijeće iznijelo dovoljne i u svemu prihvatljive razloge za svoje stavove i činjenična utvrđenja osloncem na relevantne dokaze koji potkrijepljuju cjelinu stava koji je taj sud zauzeo. Pri tome, nije potrebna izrčita odrednica prihvatanja ili neprihvatanja određenog dokaza, obzirom da se utisak o tome stiče upravo iz analize ocjene dokaza pojedinačno i u njihovoj vezi, odnosno suprostavljanjem različitih iskaza svjedoka, te u vezi s tim standarda, kako je to prvostepeni sud i učinio. Apelaciono vijeće je primjetilo da kroz osporavanje pojedinih tačaka radnji u osnovi zločina Tužilaštvo kontinuirano osporava da pojedini dokazi nisu cijenjeni, ili pak u dovoljno mjeri uzeti u obzir. Stoga se ovakav zaključak, stav i primjenjeni standardi odnose i na tako iznesene prigovore.

12. Prvostepeni sud nije počinio isticanu povredu niti u kontekstu navodne protivrječnosti u razlozima presude kada se analiziraju dijelovi iste u odnosu na svjedoke Dušana Stanića i Nikole Đumića. U tom smislu, Apelaciono vijeće je analiziralo pobijanu presudu, fokusirajući se na iskaze navedenih svjedoka, te je zaključilo da ista niti u jednom dijelu ne ostavlja utisak protivrječnosti, a pogotovo ne na način kako to žalba potencira, navodeći da su izjave svjedoka cijenjene u skladu sa potrebom obrazloženja oslobađanja od odgovornosti optuženih. Prvostepeni sud se u paragrafima 94. i 146. dotiče iskaza svjedoka Nikole Đumića, navodeći razloge zbog kojih je sporna zakonitost izjave ovog svjedoka od 23.03.1995. godine. Međutim, istovremeno, osvrćući se u paragrafu 123. na iskaz svjedoka Dušana Stanića, ne ostavlja utisak primjenjivosti dvostrukih kriterija, obzirom da se jasno navodi da je sporna izjava i ovog svjedoka, obzirom da je nepoznato ko je i na osnovu čega „ručno“ vršio prepravke na njegovoj izjavi iz 1996. godine. U svakom slučaju, a kako će to biti obrazloženo kroz činjenični aspekt analize pobijane presude, oslobađajuća presuda po tačkama kojih se dotiču navedeni svjedoci, donesena

je na osnovu svestrane analize dokaza, uz pravilan zaključak nedokazanosti standarda van razumne sumnje, gdje je dat osvrt na kompletnu dokaznu građu, a ne isključivo u odnosu na ova dva svjedoka.

13. U pogledu prigovora Tužilaštva da je prvostepeni sud propustio utvrditi tačan uzrok smrti oštećenih Radomira Milutinovića, Dostimira Nikolića, Sekule Mandića, Gojka Stjepanovića i Borka Stojanovića, Apelaciono vijeće ukazuje da je teret dokazivanja na tužiocu, te da se navedenim prigovorima takav teret neosnovano prebacuje na odbranu, pa u konačnici i na Sud. Tužilac je taj koji je dužan da svoje tvrdnje dokazuje van razumne sumnje, pa činjenica da su izvedeni dokazi poljuljali optužne tvrdnje, ne implicira obavezu da odbrana svoje suprotne tvrdnje treba dokazivati na tom nivou uvjerenja. Dakle, za odluku o oslobađanju od optužbe, dovoljno je da su optužne tvrdnje ostale u sumnji, te nije neophodno utvrđivanje teze odbrane u nivou van razumne sumnje, a kako je to jasno i iz primarnog postulata procesnog zakona – načela *in dubio pro reo*.

III. ŽALBENI OSNOV IZ ČLANA 299. ZKP BIH – POREŠNO ILI NEPOTPUNO UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

A. ŽALBA TUŽILAŠTVA BIH

(a) Činjenično stanje – opšti zaključci

14. Apelaciono vijeće sve iznesene prigovore Tužilaštva, usmjerene na osporavanje činjeničnog stanja, bilo u pogledu nepotpunosti ili pogrešne utvrđenosti istog, nalazi neosnovanim.

15. U tom smislu ovo Vijeće će prije svega ukazati na opšte zaključke do kojih je došlo analizom pobijane presude u okviru žalbom isticanih prigovora.

16. Tako, ovo Vijeće prije svega konstatuje da žalba Tužilaštva isključivo počiva na parafraziranju zaključaka pobijane presude i konstatacijama kako su ovi zaključci trebali biti drugačiji, a bez da za to pruža neophodnu argumentaciju. Za uspješno pobijanje pravilnosti činjeničnih zaključaka iz pobijane presude neophodno je bilo istaći precizne, konkretne i osnovane prigovore, kojim bi se pokazalo da je prvostepeni sud eventualno propustio da cijeni određene dokaze koji su ključni za određene odlučujuće činjenice, ili da je na osnovu postojećih dokaza nesumnjivo trebao proizaći drugačiji činjenični zaključak, a sve bazirano na konkretnoj analizi koja bi bila nepobitan temelj za ponovno preispitvanje činjeničnog stanja pred Apelacionim vijećem. Dakle, standard koji žalbeno vijeće treba primijeniti prilikom preispitivanja navodno pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja jeste utemeljenost činjeničnih zaključaka, obzirom da je prilikom razmatranja navodno pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja potrebno utvrditi da li bi jedan objektivan sud koji presuđuje u činjeničnim pitanjima došao do tog zaključka isključujući svaku sumnju.

17. U tom smislu, prilikom utvrđivanja da li je zaključak pretresnog vijeća bio opravdan

Apelaciono vijeće će krenuti od načela da se ne treba olako upuštati u narušavanje činjeničnog stanja koje je utvrdilo pretresno vijeće, obzirom da isto ima na umu, da je provjera i odmjeravanje dokaza izvedenih na glavnom pretresu prvenstveno u diskrecionoj nadležnosti pretresnog vijeća, zbog čega se mora iskazati određeno uvažavanje u pogledu činjeničnog stanja koje je utvrdilo pretresno vijeće.

18. Prethodno navedeno naravno ne isključuje ukidanje ili preinačenje pobijane presude po ovom žalbenom osnovu u slučaju kada žalilac žalbom opravdano ukaže na propuste prvostepenog suda. Međutim, navedeno u konkretnom nije slučaj, obzirom da žalba tužioca svoje tvrdnje samo uopšteno izlaže pri čemu se ne ukazuje niti na jedan dokaz ili činjenicu koje je eventualno pretresno vijeće propustilo da razmatra, već se žalba koncentriše na to šta je prvostepeni sud trebao raditi, a po stavu žalbe to nije učinjeno.

19. Pri tome, a slijedom svega iznesenog, te nastavka obrazloženja, Apelaciono vijeće cjeni da valja istaknuti kako drugostepena presuda predstavlja odluku koja je donesena u žalbenom postupku i kada je u pitanju njeno obrazloženje, dovoljno je da se u njoj upućuje, odnosno da ona sadrži slaganje sa utvrđenjima i ocjenama nižestepenog suda u tom smislu da žalbeni sud u obrazloženju svoje odluke ukazuje na prihvatljivost stavova i ocjena nižeg suda, odnosno njegovih utvrđenja sa kojima se slaže (*vidi Evropski sud, Gracica Ruiz protiv Španije, 1999-I, 31 EHRR 589 GC*). Navedeno znači da nije neophodno odgovoriti i obrazložiti svaki žalbeni navod, već je dovoljno da je drugostepeni sud razmotrio osnovna pitanja koja žalbe osporavaju i koja su od odlučujućeg značaja u donošenju konačne odluke o postojanju krivičnog djela i krivične odgovornosti (*vidi Ustavni sud, odluke br. U 62/01 od 5.aprila 2002. godine i AP 352/04 od 23.marta 2005. godine*).

(b) Dokazna vrijednost iskaza svjedoka koji nisu neposredno ispitani na glavnom pretresu, već čiji iskazi su pročitani

20. Analizom pobijane presude Apelaciono vijeće je utvrdilo da je jedan o ključnih problema koji se prožimao kroz dokaznu građu ovog predmeta, činjenica da je Tužilaštvo suštinske inkriminacije u velikoj većini dokazivalo iskazima svjedoka koji nisu bili ispitani na glavnom pretresu, a čiji iskazi iz ranije faze su pročitani. U tom pogledu, radi sistematičnosti i izbjegavanja ponavljanja, ovo Vijeće će na ovom mjestu iznijeti generalni stav o dokaznoj vrijednosti takvih iskaza, dok će za svaku pojedinu tačku dati i dodatni osvrt shodno žalbi Tužilaštva, te će u svakom dijelu u kojem se ovo pitanje ponovo delegira, uputiti na iznesene standarde i zaključke.

21. Problem procesne prirode se pojavljuje u situacijama kada se optužba dokazuje iskazom svjedoka iz ranije faze, gdje se čini izuzetak od neposrednog izvođenja dokaza, čime su stranke uskraćene za jednakost u postupanju i učešće u kontradiktornom postupku. Dakle, dolazi do narušavanja osnovnih procesnih principa, zbog čega ovakav dokaz podliježe određenim ograničenjima u njegovoj primjeni prilikom donošenja odluke o krivici optuženog lica. Navedeno ima svoju direktnu poveznicu upravo sa neophodnošću doseganja strandarda van razumne sumnje o krivici optuženog, što zasigurno nije moguće u situaciji kada Sud ima isključivo dokaz (ili takav dokaz kao odlučan), zapisnik o saslušanju svjedoka iz ranije faze postupka, gdje je svjedok ispitao isključivo na okolnosti

predočene od jedne strane.

22. Presuda ne smije biti u odlučujućoj mjeri zasnovana na iskazima nedostupnih, odnosno anonimnih svjedoka čiji se iskazi čitaju na glavnom pretresu. Tada se odbrani uskraćuje pravo da neposredno ispita takve svjedoke čime se narušava procesna jednakost stranaka. Sve su ovo elementi šireg koncepta pravičnog suđenja, pogotovo ako se jednoj strani u postupku uskraćuje da izvede dokaze koji osporavaju navode druge strane. U tom slučaju postoji kršenje člana 6. stav 1. istav 3. tačka d. EKLJP (v. *Van Mechelen i drugi protiv Holandije*, presuda od 23.04. 1997., Izvještaji o presudama i odlukama 1997-III, *De Haesi Gijsels protiv Belgije*, presuda od 24.02.1997., Izvještaji o presudama i odlukama 1997-I i *Craxi protiv Italije*, presuda od 05.12.2002., Pravni bilten, broj 37. str. 7.).

23. Žalba navedenom problemu generalno pogrešno pristupa, pozivajući se na eventualni kvalitet takvog iskaza, ili pak moguću potkrijepu s drugim dokazima, gubeći iz vida ključni problem, a to je da takav iskaz ne smije biti ne samo jedini, nego ni odlučan dokaz pored potencijalnog postojanja drugih dokaza.

24. Apelaciono vijeće napominje da se ovako ustanovljenim pravilima, koja svoju osnovu imaju u zakonskoj regulativi, kao i širem konceptu tumačenja prava na pravično suđenje, ni u kom slučaju ne ukazuje na to da je potrebno kvantitativno postojanje još nekih dokaza da bi se zadovoljila određena formalna pravila, koja naš procesni zakon ne poznaje, već se ukazuje na to da iskaz svjedoka koji inkriminiše optuženog, a koji nije mogao biti neposredno saslušan pred sudom, zbog čega je odbrana u svojim pravima ostala itekako ograničena, ne može biti dovoljan osnov za donošenje osuđujuće presude, bilo da se isti posmatra kao jedini ili kao odlučan dokaz.

(c) Pojedinačne inkriminacije

Tačka I 1. izreke presude – optuženi Senad Gadžo

25. Naime, zaključak Suda je da su iskazi svjedoka Mirka Vukovića nerelevantni, jer su izjave iz 2016. i 2017. godine kontradiktorne izjavi iz 2007. godine. Tužilaštvo suprotno tome tvrdi da iskazi svjedoka Mirka Vukovića nisu kontradiktorni, nego da iskazi iz 2016. i 2017. predstavljaju dopunu ranijem iskazu. Takođe, kao sasvim logičnu, navode izjavu u kojoj svjedok Vuković govori u množini o iznošenju tijela preminulog Alekse, a pri tom navodeći samo Mladena Mladića kada govori o iznošenju tijela, imajući u vidu da je Mladić u tom periodu imao samo 15 godina. Na iste okolnosti pročitani su iskazi Bokun Ratka, koji navodi i da je Stranput umro na njegovim rukama, takođe o događaju su svjedočili i Mladen Mladić i Nikola Đumić. Tužilaštvo je, vršeći poređenje izjava svjedoka, zaključilo da se iste ne razlikuju u odlučnim činjenicama. Na osnovu navedenog Tužilaštvo tvrdi da Sud pogrešno cijeni činjenice i izvodi pogrešan zaključak da nema dovoljno dokaza.

26. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi neosnovanim.

27. Prethodno izneseni standardi već u ovoj tački dolaze do izražaja, obzirom da je, kako

to prvostepeni sud pravilno naznačava, ključni svjedok i jedini direktni dokaz na okolnosti smrti Alekse Stranputa, pročitani iskaz svjedoka Mirka Vukovića. Istina je da se prvostepeni sud u paragrafu 53. poziva na to da je na ovu tačku optuženja saslušano više svjedoka. Međutim, iz svestrane analize pobijane presude, proizilazi da svi drugi svjedoci nisu iznosili odlučno bitna saznanja za konkretnu inkriminaciju, te suštinski ista počiva na pročitanim iskazima svjedoka, kod kojeg se, pored umanjene procesne vrijednosti radi izuzetka od neposrednog izvođenja, detektuje i niz nepodudarnosti o odlučnim činjenicama, a sve kako to prvostepeni sud pravilno zaključuje u paragrafu 69. pobijane presude.

Tačka 1 2. izreke presude – optuženi Senad Gadžo

28. Kao razlog za pogrešno ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje Tužilaštvo navodi da Sud u presudi propušta da pomene svjedoka Dušana Stanića koji je prilikom svjedočenja izjavio kako je čuo da je u školi ubijen Radomir Drašković i da je za to odgovoran Gadžo. Takođe, Tužilaštvo navodi da svjedok Savo Pejić u ranijim izjavama nije ni pitan o njegovim saznanjima za stradanje Draškovića. Nadalje, navodi se da su iskazi svjedoka Vukovića u potpunosti saglasni i da su saglasni u odlučujućim činjenicama sa iskazom Đumića, koji na nedvosmislen način govori da je oštećenog iz ćelije izveo Senad Gadžo, vratio ga pretučenog nakon čega je Drašković umro. Prema izjavi supruge oštećenog on je preminuo 07. jula 1992., dok svjedok Đumić izjavljuje da je to bilo krajem juna. Zaključak tužilaštva je da je to sasvim logično, jer zatvorenici nisu imali kalendar niti su vodili tačnu evidenciju. Navedene iskaze potkrepljuju iskazi Stanića, Pejića i Jokanovića te čine zaokruženu cjelinu.

29. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi neosnovanim.

30. Pored činjenice da se i u pogledu ove tačke prevashodno radi o ključna dva pročitana iskaza svjedoka, koja pri tome nisu u potpunosti saglasna, isti iskazi svoj kontrolni mehanizam nisu mogli pronaći niti u iskazima svjedoka saslušanim na glavnom pretresu, i to Stanka Jokanovića, Save Pejića i Bose Drašković. Za ocjenu pravilnosti utvrđenog činjeničnog stanja, Apelaciono vijeće je cijeno kao indikativno da se iskaz svjedoka Đumića ne podudara sa iskazom svjedokinje – supruge oštećenog, u pogledu dovođenja oštećenog u objekat, pri čemu je ista kao lice koje je ubilo njenog muža, označila izvjesnog Peru Šitala, i to na osnovu informacije koju je dobila decembra 1992. godine.

Tačka 1 3. izreke presude - optuženi Senad Gadžo

31. Kao razlog za pogrešno ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje Tužilaštvo navodi svjedočenja Dušana Stanića i Slobodana Papučića, za koja je Sud zaključio da im se ne može pokloniti vjera. Suprotno tome Tužilaštvo tvrdi da imajući u vidu godine svjedoka Stanića on sasvim vjerodostojno i uvjerljivo daje objašnjenje zbog čega ranije nije rekao da mu je Nikolić na pitanje „ko te tako nagrdi“ on odgovorio „Gadžo“. Bez obzira na navedenu okolnost Tužilaštvo ističe da je potpuno neshvatljivo da vijeće zbog navedenog oslobađa optuženog odgovornosti za ova ubistva. Tužilaštvo navodi da je na glavnom pretresu pročitani iskaz svjedoka Nikole Đumića. U žalbi se ističe da svi oni svjedoče na isti

način o odlučnim činjenicama, da je u ubistvu Milutinovića i Nikolića učestvovao optuženi Gadžo i da je potpuno jasno da zbog fizičke barijere oštećeni nisu mogli vidjeti samo tuču, ali se može izvesti nesumnjivi zaključak da optuženi učestvuje u ovim tučama i ubistvima iz činjenice da Gadžo izvodi oštećene, vraća ih pretučene i da se u hodniku čuju glasovi, odnosno jauci i krici oštećenih i psovanje i povišen glas optuženog Gadže.

32. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi neosnovanim.

33. Prevažodno ovo Vijeće primjećuje da je predmetna tačka optuženja, pored manjkavosti u dokaznoj građi, sporna i kroz sam opis inkriminacije, gdje suštinski izostaje opis faktičke radnje izvršenja optuženog Gadže, a kako to prvostepeni sud pravilno primjećuje u paragrafu 82. pobijane presude. Pri tome, suprotno žalbenim tvrdnjama, radi se o krucijalnoj bitnoj manjkavosti u dokaznoj građi, te iskazi svjedoka nemaju svoju saglasnost i kontinuitet, a kako se to zahtjeva za utvrđivanje odluke o krivici van razumne sumnje. Žalba isto pokušava ojačati svojim viđenjem uopšte inkriminiranih događaja u datom periodu, pozivajući se na izvjesnu barijeru zbog koje oštećeni nisu mogli vidjeti samu tuču, tvrdeći da se ipak može izvesti nesumnjiv zaključak da optuženi Gadžo učestvuje u ovim tučama i ubistvima. Međutim, Apelaciono vijeće ovakve žalbene prigovore ocjenjuje kao bezuspješne, cijeneći da isto ne opravdava prevažodno činjenicu izostanka opisa radnji optuženog, a zatim potpunog izostanka saglasnosti dokaza čime i na koji način je optuženi učestvovao u ubistvu. Radi se o nedorečenosti kako same inkriminacije, tako i dokazne građe, zbog čega prvostepeni sud nije imao druge mogućnosti do one da zaključi da postoje osnovi za oslobađanje od krivice.

Tačka I 4. izreke presude - optuženi Senad Gadžo

34. Tužilaštvo navodeći razlog za povredu ponavlja objašnjenje kada je u pitanju svjedočenje Vukovića, te navodi da je svjedočenje iz 2016. i 2017. dopuna za raniju izjavu iz 2007. godinu, kao i da je Vuković prilikom davanja iskaza na pitanje na koga je mislio kada je upotrebljavao izraz „zlikovac“ rekao da misli na Senada Gadžu. Tužilaštvo objašnjava da iako su u iskazu bila pomenuta imena Rašid Metiljević i Nedžad Toković „Nečko“ ova lica svjedok nije vezao konkretno za oštećenog Mandić Sekulu kao što to pogrešno cijeni Sud. Tužilaštvo podsjeća da je na ove okolnosti izjavu dao i Dušan Stanić koji je izjavio kako je vidio tijela Mandić Sekule i Gojka Stjepanovića. Tužilaštvo zaključuje da kada se u vezu dovedu iskazi ova dva svjedoka jasno proizilazi da je optuženi Gadžo počinio djela koja mu se stavljaju na teret.

35. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi neosnovanim.

36. Apelaciono vijeće da bi izbjeglo ponavljanje upućuje na dio presude u kojem je iznesen generalni stav u pogledu situacije kada se optužna teza u ključnom dijelu, ili isključivom, zasniva na iskazu svjedoka koji nije neposredno saslušan na glavnom pretresu. Ali, istovremeno, Vijeće će primjetiti da je prvostepeni sud akcentirao i činjenicu da je takav iskaz ostao i neprecizan u pogledu optužne tvrdnje da je optuženi Gadžo isključivi krivac inkriminiranog događaja, obzirom na svjedokove široko postavljene navode da se radi o „zlikovcima“, bez jasnog preciziranja optuženog.

Tačka I 7. izreke presude –optuženi Senad Gadžo

37. Kao prvi razlog Tužilaštvo navodi Mirka Vukovića koji je u svom iskazu 2007. godine spomenuo ubistvo Papučić Miloša, bez detaljnog opisa ovog događaja, dok je u svojoj izjavi od 26.04.2017. naveo da su Papučića nekoliko puta izvodili, te ga vraćali „krvavog, isprebijanog i slomljenog“. Tužilaštvo ponavlja objašnjenje da su iskazi Mirka Vukovića iz 2016. i 2017. godine dopuna na raniji iskaz iz 2007. godine. Tužilaštvo napominje da se ovo obrazloženje izjava svjedoka Mirka Vukovića odnosi i na ostale paragrafe presude u kojima Sud pogrešno cijeni iskaz Vukovića proglašavajući ga kontradiktornim i nepouzdanim. Tužilaštvo takođe navodi da je svjedočenje Slobodana Papučića saglasno u odlučnim činjenicama i da iskazi svjedoka potkrepljuju jedan drugog. Nadalje, Tužilaštvo tvrdi da Sud pogrešno poklanja vjeru iskazu svjedoka Marice Papučić, čiji kredibilitet je Tužilaštvo u potpunosti osporilo. Za početak podsjeća da Marica nije snaha oštećenog, nego bivša snaha. Zatim ističe da je Sud potpuno propustio da u presudi pomene da je Marica bila u emotivnoj vezi sa optuženim Senadom Gadžom, koju vezu je održavala bez prekida, te je i danas sa optuženim u vanbračnoj zajednici. Takođe, Marica kao pripadnik HVO nikada nije iskoristila svoj položaj da pomogne zatvorenim Papučićima. Tužilaštvo tvrdi da je njen iskaz u potpunosti lažan i usmjeren na oslobođenje od odgovornosti optuženog Gadže.

38. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi neosnovanim.

39. Apelaciono vijeće nalazi da su na ovu tačku optuženja pored pročitano g iskaza, ponovo svjedoka Mirka Vukovića, za kojeg na ovom mjestu konstatuje da očigledno čini većinski temelj optužbe, saslušani i svjedoci Slobodan Papučić, Marica Papučić, Adi Tutun i Duško Vidaković. Međutim, isti svjedoci, daju različite iskaze u pogledu smrti Miloša Papučića, pa se dolazi do zaključka da je ipak ključni dokaz pročitani iskaz svjedoka Mirka Vukovića. Pri tome, žalba proizvoljno pokušava diskreditovati svjedokinju Maricu Papučić, iznoseći ničim potkrijepljene tvrdnje, van dokazne građe i suštinske svrhe njenog svjedočenja, što kod Vijeća ostavlja utisak potpuno jednostranog viđenja konkretnog predmeta, van procesnih pravila.

Tačke I 8. i I 9. izreke presude – optuženi Senad Gadžo

40. Navodeći prvi razlog Tužilaštvo ponovo objašnjava i osporava zaključak Suda da se oštećenom Vukoviću ne može pokloniti povjerenje, jer je imao mnogobrojna saznanja koja je detaljno opisao. Tužilaštvo takav zaključak Suda naziva apsurdan i navodi da se iskaz ne može diskreditovati niti svjedok nazivati nekompetentnim iz razloga što se bolje sjeća događaja. Takođe, Tužilaštvo ponavlja da je iskaz Vukovića iz 2016. i 2017. dopuna na iskaz iz 2007. godine. U žalbi se navodi izjava svjedoka Mladena Mladića kojom prilikom je izjavio : „Tokom boravka u zatvoru, školi i garaži su strašno tučeni i najviše batina dobijali Vuković Mirko i Unković Rade“. Takođe, Tužilaštvo podsjeća da su drugi oštećeni mogli čuti jauke i krike oštećenih, navodeći da je *modus operandi* optuženih bio da prozovu, izvedu, tuku i onda pretučene oštećene vraćaju u ćelije, nakon čega su mnogi od njih preminuli.

41. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi neosnovanim.

42. Žalba ponovo pogrešno pristupa procesnom problemu, gdje sve i da se radi o konzistentnom iskazu svjedoka čiji je iskaz/iskazi pročitani na glavnom pretresu, presuda na istom, isključivo ili u odlučnom dijelu, ne može biti zasnovana u pogledu krivice optuženog lica. Pri tome, u konkretnom slučaju se radi, kako to prvostepeni sud pravilno akcentira u paragrafu 111. pobijane presude, i o iskazu koji je nedosljedan. Stoga, žalba bezuspješno pokušava ojačati kvalitativni smisao iskaza svjedoka koji je ključni za ove tačke, kao i za većinu drugih, obzirom da je suštinski problem njegove dokazne vrijednosti s obzirom na već iznesene standarde u vezi pročitanih iskaza.

Tačka I 10 izreke presude – optuženi Senad Gadžo

43. Tužilaštvo u žalbi citira izjavu svjedoka Mirka Vukovića iz 2017. godine napominjući da je svjedok i u svojoj izjavi 2007. godine iskazivao identično, gdje Tužilaštvo ponovo napominje da se u izjavama iz 2016. i 2017. radi o dopunama izjave iz 2007. Nadalje, Tužilaštvo tvrdi da Sud pogrešno zaključuje u paragrafu 121. presude da „ni jedan svjedok nije naveo da je oštećeni tučen od strane optuženog šakama, nogama, kundacima puške, po svim dijelovima tijela“ i kao primjer za to ističe izjavu svjedoka Dušana Stanića „...tjerao ga je da trči dok nije pao trčeći i onda ga je udario čim je stigao udario ga je kundakom od automata puške i slomio mu nogu, otvoren lom je imao na potkoljenici“. Takođe, navode i svjedoka Nikolu Đumića da je Milović bio sa njim i da su ga jednu noć toliko istukli i da su mu tom prilikom i slomili nogu. Tužilaštvo zatim ističe da prvostepeni sud pogrešno zaključuje da je sporno ko je Milovića tukao i tvrdi da su iskazi Stanića i Vukovića saglasni u odličnoj činjenici da je optuženi Gadžo usljed tuče slomio nogu Obradu Miloviću i da su to potkrijepili iskazi Đumića i Ratka Bokuna.

44. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi neosnovanim.

45. Apelaciono vijeće ukazuje da Tužilaštvo svoje prigovore temelji na pojedinostima koje nisu bile odlučujuće za zaključke prvostepenog suda, a previđa ključna uporišta na kojima se temelji odluka. U tom pogledu, suprotno žalbenim tvrdnjama, prvostepeni sud je svestrano preispitao dokaze i za ovu tačku optuženja, ali je pravilno zaključio da se radi o izostanku dokaza van razumne sumnje za postavljeni činjenični opis, o čemu se u paragrafu 121. očituje na sljedeći način:

“Vijeće također primjećuje da činjenični opis ove tačke optužnice nije potkrijepljen ni jednim od navedenih dokaza, obzirom da ni jedan svjedok nije naveo da je oštećeni tučen od strane optuženog “šakama, nogama, kundacima puške, po svim dijelovima tijela”, kao i da je svjedok Dušan Stanić naveo da mu je oštećeni rekao kako ga je optuženi tjerao da trči sve dok nije pao, tako da se ne može utvrditi ni da li je oštećeni zadobio otvoreni lom potkoljenice prilikom tog pada.”

46. Žalba vješto pokušava da iskoristi navode svjedoka Stanića u dijelu da je oštećeni udaran na pomenuti način, ali previđa dio gdje se ističe da je oštećeni trčao dok nije pao, a što prvostepeni sud pravilno naznačava kao ¹³indikativno u smislu konstatacije da se ne

može utvrditi, da li je oštećeni otvoreni lom zadobio prilikom pada. Stoga, prvostepeni sud pravilno zaključuje da povreda oštećenog Milovića nije sporna, ali jeste ko je i na koji način istog tukao, pri čemu je indikativan i sporni dio prepravke izjave svjedoka Dušana Stanića u izjavi iz 1996. godine (paragraf 123. pobijane presude).

47. Apelaciono vijeće na ovom mjestu podsjeća, a što se odnosi i na druge slične tačke i delegirana pitanja, da činjenične pojedinosti iz dispozitiva optužbe moraju korespondirati sa dokaznom građom. Radnja izvršenja kako je određena dispozitivom optužnog akta, kao takva mora naći uporište u izvedenim dokazima, te se za isto ne može pružiti široko tumačenje iskaza svjedoka na način da se koriste parcijalni dijelovi koji bi samo djelimično potvrdili postavljeni činjenični opis.

Tačka I 11 izreke presude – optuženi Senad Gadžo

48. Po ovoj tački Tužilaštvo kao prvi razlog ističe da Sud obrazlaže samo iskaze Mirka Vukovića i Slobodana Papučića, dok iz iskaza više svjedoka proizilazi da je Senad Gadžo zajedno sa drugim stražarima učestvovao u višečasovnoj tuči Gojka Stjepanovića što je za posljedicu imalo njegovu smrt. Mirko Vuković u svom iskazu koji Tužilaštvo navodi u žalbi, opisuje kroz šta su prolazili zarobljenici, i na kraju ponavlja zaključak koji se proteže kroz cijelu žalbu, da je ovaj svjedok u svojim izjavama iz 2016. i 2017. godine dopunjava i razjašnjava izjavu iz 2007. godine, pa je samim tim iskaz Vukovića istinit, uvjerljiv, relevantan i vjerodostojan. Tužilaštvo kao potvrdu relevantnosti svjedoka Vukovića navodi i izjave svjedoka Slobodana Papučića i Dušana Stanića, te zaključuje da je Sud izveo pogrešan zaključak da su kontradiktorni iskazi svjedoka Vukovića i Papučića, ne uzimajući u obzir izjavu Dušana Stanića, te da pogrešno zaključuje da Vijeće nije moglo, van razumne sumnje, utvrditi da je optuženi izveo i vratio oštećenog u ćeliju, niti da je isti na bilo koji način učestvovao u višečasovnoj tuči što je za posljedicu imalo smrt Gojka Stjepanovića.

49. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi neosnovanim.

50. Apelaciono vijeće u pogledu ove tačke ponovo ukazuje na problematiku pročitano iskaza, dok u pogledu iskaza svjedoka Papučića, dijeli stav prvostepenog suda da je ostalo nepoznato ko je oštećenog tukao, obzirom da je ovaj svjedok samo naveo da je optuženi Gadžo istog izveo i vratio. Dakle, postoji međuprostor neuvezanosti toka inkriminisanog događaja, koji bi da je prvostepeni sud utvrdio krivicu optuženog Gadže, bio okarakterisan kao svojevrsna pretpostavka, što se krši sa načelom in dubio pro reo. Stoga, i u pogledu ove tačke, prvostepeni sud je ispravno postupio kada je donio oslobađajuću presudu.

Tačka II 1. izreke presude- optuženi Senad Gadžo i Zaim Laličić

51. Kao prvi razlog Tužilaštvo osporava paragrafe 131 i 132 presude koji navode da Vuković 2007. godine nije navodio imena lica koja tuku Borka, ali to čini 2017. godine. Naime Tužilaštvo objašnjava da je kroz žalbu već objasnilo ove navode. Takođe, navodi

da iskazi svjedoka Ljeposave Stojanović, Duška Petrovića, Vaska Bučevića, Mladena Mladića i Nikole Đumića, jasno potvrđuju iskaz Vukovića. Nadalje, Tužilaštvo osporava izjavu svjedoka Milanovića i iznosi mišljenje da je isti svjedočio u korist Gadže, takođe osporava i svjedoka B, koja navodi da je Borko ubijen u garažama, napominjući da je prilikom svjedočenja izjavila da nije očevidac događaja, nego da je navedeno samo čula od nekog. Takođe, Tužilaštvo zaključuje da dio iskaza kojim govori da je Gadžo pomogao njenom sinu i njoj nema apsolutno nikakve veze sa inkriminacijom koja se optuženom stavlja na teret. Nadalje, Tužilaštvo prigovara i što se ne navodi iskaz očevica Slobodana Papučića, te u žalbi citira iskaz Papučića koji potvrđuje i opisuje na koji način je oštećeni preminuo. Tužilaštvo zbog navedenog tvrdi da Sud pogrešno utvrđuje zaključak u paragrafu 142., jer su iskazi svjedoka saglasni u odlučujućim činjenicama.

52. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi neosnovanim.

53. U pogledu ove tačke, Apelaciono vijeće je pravilnost činjeničnog stanja utvrdilo po dva aspekta. U pogledu optuženog Gadže, nalazeći da se radi o kontradiktornim izjavama svjedoka, a pogledu optuženog Laličića da niti jedan svjedok istog ne spominje u kontekstu predmetnih inkriminacija.

54. Kada su u pitanju kontradiktorne izjave svjedoka u pogledu optuženog Gadže, Apelaciono vijeće je cijeno pravilna utvrđenja prvostepenog suda da se u iskazu svjedokinje Ljeposave Stojanović, uočavaju određene nelogičnosti, koje su eventualno mogle biti razjašnjenje da Tužilaštvo nije odustalo od saslušanja svjedokinje Milene Šućur. Pri tome, za ovo Vijeće je indikativno da je svjedokinja „B“ dodatno dovela u sumnju konkretnu inkriminaciju, i to u pogledu mjesta stradanja oštećenog Stojanovića, pri tom ukazujući na korektnost optuženog Gadže tokom boravka njenog sina u zatvoru. O korektnosti optuženog, kako to pravilno ukazuje i cijeni prvostepeni sud sa aspekta ocjene dokazanosti radnje izvršenja od strane optuženog Gadže, govorili su i svjedoci, uključujući i Milenka Milanovića, što je prvostepenom sudu dalo potpuno opravdan osnov za zaključak u paragrafu 142 pobijane presude gdje se navodi:

“Dakle, imajući u vidu da je na okolnost stradanja Borka Stojanovića Vijeće imalo veći broj iskaza, ali da ti iskazi nisu saglasni u odlučnim činjenicama navedenim u ovoj tački optužnice, odnosno, da se na osnovu ovakvih iskaza svjedoka nije moglo van razumne sumnje utvrditi da je upravo optuženi Senad Gadžo učestvovao u premlaćivanju oštećenog što je kasnije za posljedicu imalo njegovu smrt, to je Vijeće istog oslobodilo i za navedene krivičnopravne radnje.”

Tačka II 2. izreke presude – optuženi Senad Gadžo i Zaim Laličić

55. Na samom početku tužilaštvo prigovara na navod da je jedini dokaz na okolnosti premlaćivanja Nikole Đumića pročitani iskaz oštećenog, netačan, te u žalbi iznosi

izjavu sa glavnog pretresa Dušana Stanića i izjavu Mirka Vukovića (str 7). Takođe tužilaštvo citira i iskaz oštećenog Đumića iz 2008. godine na str. 3. u kojoj oštećeni opisuje kako su ih optuženi tukli i batinali, te prepričava događaje. Navodeći iskaze prethodnih lica Tužilaštvo zaključuje da Sud u paragrafu 148. pogrešno zaključuje da je „Jedini dokaz koji je Vijeće imalo na ovu okolnost jeste pomenuti iskaz svjedoka oštećenog Đumića“.

Tačka III 1; 2; 3; izreke presude – optuženi Suljo Hebib

56. Na početku Tužilaštvo navodi obrazloženje presude u paragrafu 173. u kojem se navodi da je proveden samo jedan dokaz i to iskazi svjedoka Radovana Dubljevića, koji je pročitani. Međutim, Tužilaštvo u žalbi zaključuje da je svjedok na vjerodostojan i uvjerljiv način svjedoči o inkriminacijama optuženog Hebiba opisanim u ovim tačkama optužnice. Nadalje, ovaj iskaz je potvrđen iskazom Novice Šibalije koji navodi da je zarobljen 13.12.1992. i u svojoj izjavi potvrđuje da se sjeća da je Suljo Hebib jednu veče izveo oštećenog Dubljević Radovana i nakon pola sata su ga ubacili u ćeliju modrog i krvavog te da je čuo da oštećeni „kuka i zapomaže“. Tužilaštvo zaključak iz paragrafa 175. smatra pogrešnim, jer Šibalija jasno određuje da se sve dešavalo u decembru 1992., te u potpunosti u pogledu izvršioca djela identifikuje optuženog Hebiba. Takođe, Tužilaštvo u žalbi navodi da je i svjedok Nikola Đumić izjavio da su u podrumima nebodera u Hrasnici najviše tučeni novi zatvorenici Dubljević Radovan, Šibalija Novica, Hrnjez Marko. Iz navedenog Tužilaštvo zaključuje da je pogrešan zaključak Suda u paragrafu 176. i napominje na stavove suda u presudi „Mejakić“.

57. Apelaciono vijeće iznesene prigovore nalazi neosnovanim.

58. U vezi navoda Tužilaštva u odnosu na iznesene tačke optuženja, Apelaciono vijeće daje jedinstven odgovor, upućujući na iznesene standarde u pogledu (ne)mogućnosti zasnivanja osuđujuće presude na iskazu svjedoka koji je pročitani na glavnom pretresu, što naročito dolazi do izražaja u tačkama III1., III2. i III3.. Međutim, isto je, iako Tužilaštvo žalbom pokušava ukazati na drugačija utvrđenja, upotpunosti primjenjivo i na tačku II.2., obzirom da je suštinski jedini dokaz pročitani iskaz svjedoka Đumića, dok se iskaz svjedoka Dušana Stanića, na koji se žalba poziva, nije mogao dovesti u vezu sa iskazom oštećenog Nikole Đumića, o čemu se prvostepeni sud pravilno očituje u paragrafu 149. pobijane presude, što Apelaciono vijeće upotpunosti prihvata:

„Svjedok Dušan Stanić izjavio je mu je Radovan Unković pričao da ga je najviše izvodio i tukao optuženi Senad Gadžo i da mu je gurao „pendrek u čmar“, ali da to nije spominjao u ranijoj izjavi jer mu je to bilo toliko „ogavno“. Pritom, svjedok nije mogao konkretizovati kada se tačno desilo ovo izvođenje i tučnjava, odnosno, iz ovakvog iskaza svjedoka ne može se zaključiti da li se navedeno odnosi na događaj iz činjeničnih navoda ove tačke optužnice, jer je naveo da je izvođen i tučen više puta, kao i da svjedok nije spomenuo da li mu je oštećeni možda rekao da je izvođen s još dvojicom zatvorenika, kako je to navedeno u činjeničnom opisu ove tačke optužnice, zbog čega Vijeće nije moglo dovesti u vezu iskaze oštećenog

Nikole Đumića i ovog svjedoka. “

B. ZAVRŠNA RAZMATRANJA APELACIONOG VIJEĆA

59. Slijedom iznesenih zapažanja, Apelaciono vijeće nesumnjivo zaključuje da se krivica optuženih Gadže, Laličića i Hebiba, nije mogla utvrditi van razumne sumnje. Analizom same žalbe Tužilaštva, a i navoda prvostepenog suda, očigledno je da optužna teza nema čvrsto utemeljenje u provedenim dokazima, odnosno radi se o tvrdnjama zasnovanim na nedovoljno čvrstoj dokaznoj podlozi, koja u najmanju ruku iziskuje primjenu načela *in dubio pro reo*.

60. Apelaciono vijeće cijenilo je da Tužilaštvo u svojoj žalbi podsjeća na praksu MKSJ, kao i ovog Suda, ali dajući puki pregled prakse koja bi možda i bila dobra potkrijepa da je Tužilaštvo ponudilo dovoljne dokaze u kontekstu konkretnih činjeničnih navoda. Ne mogu se pojedino uspostavljeni standardi primjenjivati faktički objektivno, bez da imaju činjeničnu podlogu konkretnog krivičnog predmeta.

61. Tužilaštvo je upućivanjem zamjerki prvostepenoj presudi ostalo isključivo dosljedno svojoj koncepciji viđenja ovog krivičnog predmeta i iz svoje vizure tražilo navodne propuste prvostepenog suda, vršeći, kako je to već ranije i navedeno, jednostranu ocjenu izvedenih dokaza, onako kako to samo žalbi odgovara, nezavisno od stvarnog doseg a i značaja svakog od provedenih dokaza i njihove dokazne vrijednosti. Polazeći od takve premise argumentacija žalbe ostala je u sferi sebi kreiranog autonomnog područja, a time i nužno ograničenog značaja. Drugim riječima, ključna ishodišta žalbe ne nalaze potrebnu verifikaciju u cjelini dokazne građe kojom bi se poljuljali zaključci prvostepene presude u vezi nedokazanosti navoda optužbe.

62. Sa druge strane, kako to proizilazi iz prethodno navedenih dijelova pobijane presude na koje je ovo Vijeće uputilo kao od naročitog značaja, prvostepeni sud je ispitujući tačnost činjeničnih navoda optužbe metodološki posmatrano, ispravno se fokusirao na ključne činjenice ne gubeći pri tome niti jednog trenutka iz svog gledišta cjelinu same krivičnopravne stvari. Iz tog razloga, pobijana presuda je i mogla nakon pravilne i potpune ocjene relevantnih dokaza položiti logične i ispravne odgovore na sva, samo za žalbu sporna pitanja, a koji odgovori su kao argumentovani i utemeljeni, prihvatljivi i za ovo Vijeće.

63. Dakle, na osnovu svega navedenog, Apelaciono vijeće zaključuje da se u odnosu na ispunjenost zahtjeva iz činjeničnog opisa elemenata predmetnog krivičnog djela u skladu sa rezultatima izvedenih dokaza ne može izvesti zaključak da su optuženi Senad Gadžo, Zaim Laličić i Suljo Hebib, krivi za predmetne inkriminacije. Drukčije iskazano, valjalo je u punom obimu primjeniti princip *in dubio pro reo*, te optužene osloboditi od odgovornosti, kako je to pravilno i učinio prvostepeni sud.

64. Slijedom svega navedenog, Apelaciono vijeće zaključuje da u pobijanoj presudi nisu počinjene bitne povrede odredaba krivičnog postupka na koje je ukazano u žalbi Tužilaštva, a niti je činjenično stanje nepotpuno ili pogrešno utvrđeno, te je stoga a na osnovu odredbe člana 313. ZKP BiH, valjalo odlučiti kao u izreci.

ZAPISNIČAR
Pravna savjetnica

Ena Granić Čizmo

PREDSJEDNIK VIJEĆA

S U D I J A

Staniša Gluhajić

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.